

Bevolkingsprognose 2018-2040

OIS publiceert elk jaar in februari de nieuwe bevolkingsprognose van Amsterdam. In de prognose wordt de meest waarschijnlijke ontwikkeling van de Amsterdamse bevolking weergegeven. Daarvoor worden op basis van recente ontwikkelingen aannames gedaan over toekomstige trends rond geboorte, sterfte en migratie.

1 miljoen Amsterdammers

In de nieuwe prognose van OIS zijn twee mijlpalen voorzien voor de stad. Ten eerste zal in de loop van 2019 het record van het hoogste aantal inwoners tot nu toe (ruim 872.000 inwoners in 1959) worden gebroken. Ten tweede wordt in 2039 de één miljoenste inwoner verwacht.

In deze factsheet worden de belangrijkste aannames en resultaten van de nieuwe prognose toegelicht. De complete beschrijving van de werkwijze is terug te lezen in de Onderzoeksbeschrijving Bevolkingsprognose OIS.

Bijna 90.000 nieuwe woningen

In de nieuwe prognose houdt OIS rekening met 89.900 extra woningen tussen 2018 en 2040. In de vorige prognose waren dat er minder: 74.100. Het aantal verwachte woningen is naar boven bijgesteld omdat er steeds meer concrete woningbouwplannen bijkomen. De meeste nieuwe

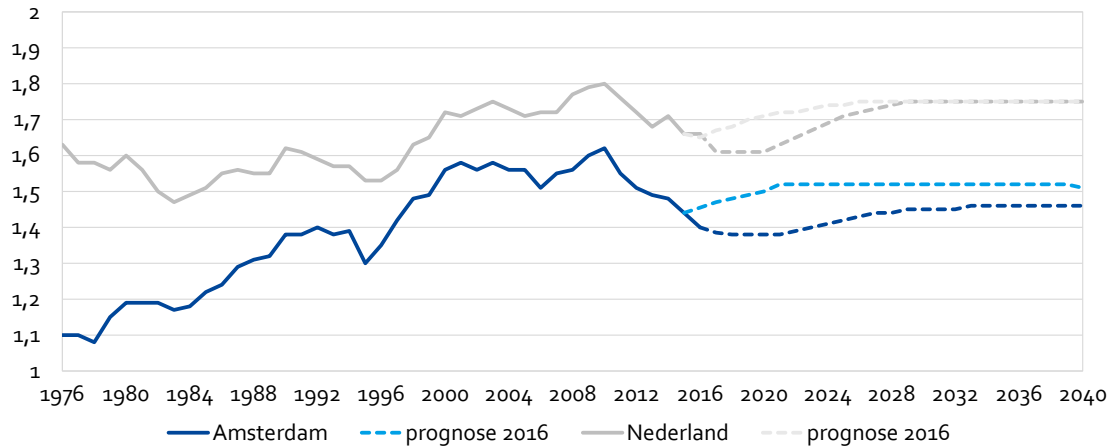
woningen worden verwacht aan de Noordelijke IJ-oever, IJburg en Zeeburgereiland, De Zuidas en Overamstel.

Laag geboortecijfer tot 2020

Sinds 2010 daalt het aantal kinderen dat Amsterdamse vrouwen gemiddeld krijgen. Dat is geen typisch Amsterdamse verschijnsel. Ook gemiddeld in Nederland was het geboortecijfer in 2016 lager dan zes jaar eerder. De flexibilisering op de arbeidsmarkt, strengere eisen voor het krijgen van een hypotheek en de sterk stijgende huizenprijzen zouden ervoor zorgen dat vrouwen steeds later aan het krijgen van kinderen toe zijn (Stoeldraijer, Van Duin & Huisman, 2017).

In de prognose houden we rekening met een aanhoudend laag geboortecijfer. De verwachting is dat er ook de komende jaren nog veel vrouwen zijn met flexibele arbeidscontracten en dat het nog steeds moeilijk is om aan geschikte woonruimte te komen. Daarnaast verwachten we dat de komst van met name westerse immigranten naar Amsterdam de komende jaren aanhoudt (zie ook onder buitenlandse migratie). Onder deze groep is het geboortecijfer lager dan onder andere vrouwen. De verwachting is dat het geboortecijfer in Amsterdam vanaf 2020 weer gaat stijgen, mede als gevolg van de geplande nieuwbouw op IJburg en Zeeburgereiland.

Afbeelding 1 Gemiddeld kindertal per vrouw, Amsterdam en Nederland, 1976-2040

In de bevolkingsprognose houdt OIS rekening met een verdere stijging van de levensverwachting. Daarbij wordt dezelfde stijging aangehouden als in de CBS prognose voor heel Nederland. In de nieuwste prognose van het CBS is de toekomstige levensverwachting iets lager ingeschat dan in de prognose van 2016.

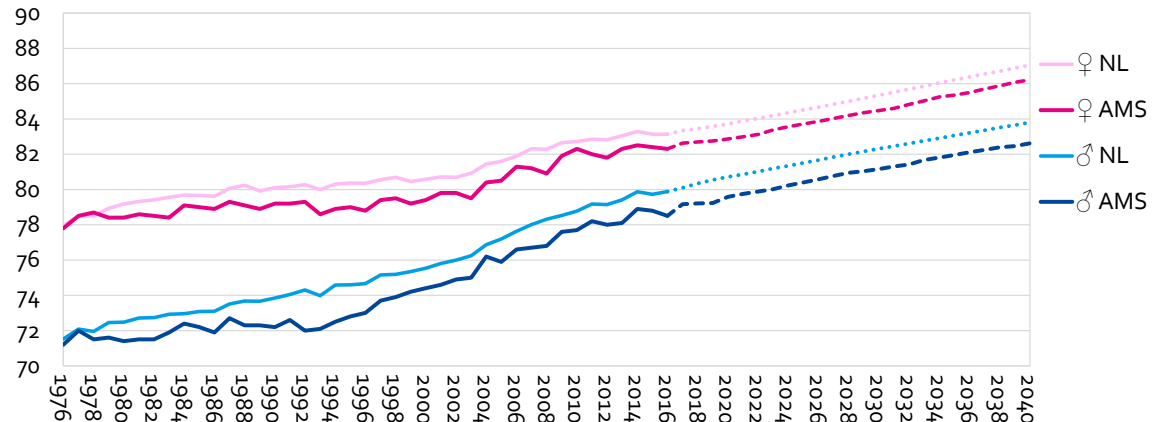
In 2040 worden Amsterdamse mannen naar verwachting gemiddeld 82,6 jaar. Amsterdamse vrouwen worden dan gemiddeld 86,2 jaar oud. In de vorige prognose werd rekening gehouden met een iets hogere levensverwachting: 83,0 voor mannen en 86,6 voor vrouwen.

Het aantal geboortes komt in de nieuwe prognose lager uit dan in de prognose van 2016. OIS verwacht in totaal 275.000 geboortes tussen 2018 en 2040. In de vorige prognose werd rekening gehouden met 278.000 geboortes.

Stijgende levensverwachting

De levensverwachting in Nederland stijgt. Voor mannen steeg de levensverwachting van 71,5 in 1976 naar 79,9 in 2016. Nederlandse vrouwen hadden in 1976 een levensverwachting van 77,9; in 2016 was dat 83,1. In Amsterdam, maar ook in de overige grote steden in Nederland, ligt de levensverwachting ongeveer één jaar lager dan gemiddeld in Nederland.

Afbeelding 2 Levensverwachting per geslacht, Amsterdam en Nederland, 1976-2040

Buitenlandse migratie

Eén van de meest onzekere componenten in de bevolkingsprognose is de buitenlandse migratie. Het buitenlands migratiesaldo, ofwel het aantal immigranten minus het aantal emigranten, is in de loop der jaren erg grillig.

Voor Amsterdam is de buitenlandse migratie grotendeels afhankelijk van de werkgelegenheid voor internationale werknemers, de aanwezigheid van buitenlandse ondernemingen, de aanwezigheid van Engelstalige opleidingen binnen het hoger onderwijs en de beschikbaarheid van passende woonruimte.

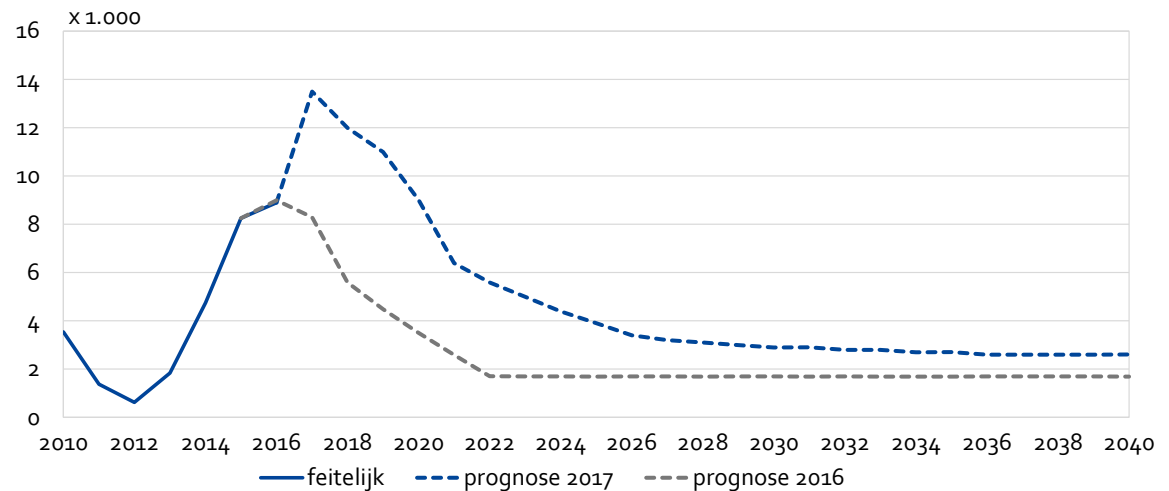
In de bevolkingsprognose gaan we ervan uit dat het buitenlands migratiesaldo van Amsterdam ongeveer gelijk is aan tien procent van landelijk migratiesaldo. Dit percentage blijkt op de lange termijn de meest robuuste voorspeller te zijn. Voor het inschatten van het toekomstige buitenlands migratiesaldo wordt de meest recente CBS bevolkingsprognose voor Nederland gebruikt.

De afgelopen jaren nam het migratiesaldo in Amsterdam flink toe. In 2014 was dat ruim 4.700 (14% van het landelijk saldo); in 2016 bijna 8.900 (11% van het landelijk saldo). De meerderheid van de immigranten die zich in de stad vestigen komt vanuit Europa en de Verenigde Staten.

Opvallend is de toename van het aantal immigranten dat vanuit het Verenigd Koninkrijk naar Amsterdam komt. Verder vestigen zich ook veel immigranten vanuit de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China) in Amsterdam.

In de nieuwste prognose van het CBS is het buitenlands migratiesaldo hoger ingeschat dan in de vorige prognose. Ten opzichte van de vorige prognose worden er op termijn meer asielmigranten, EU-migranten en studiemigranten verwacht. De aanpassingen in de ontwikkeling van de immigratie en emigratie leveren landelijk 527 duizend extra migranten op in de periode 2017-2060.

Afbeelding 3 Buitenlands migratiesaldo, 2010-2040

In de prognose voor Amsterdam verwacht OIS op korte termijn een hoog migratiesaldo. Tot en met 2025 is dat gemiddeld 7.861 per jaar (13% van het landelijk saldo), tussen 2026 en 2040 is dat gemiddeld 2.832 per jaar (10% van het verwachte landelijk saldo). In de vorige prognose gingen we uit van een saldo van gemiddeld 3.470 tussen 2017-2025 en 1.692 tussen 2016-2040.

Inwoning

In Amsterdam komt het vaak voor dat verschillende huishoudens samen op één adres wonen. Dit wordt inwoning genoemd. Vaak gaat

het dan om alleenstaanden die een appartement delen, of om studenten in een studentencolplex. De afgelopen jaren is de inwoning steeds verder toegenomen, ondanks het feit dat er veel nieuwe woningen zijn opgeleverd.

In de prognose gaan we ervan uit dat de inwoning ook op korte termijn verder toeneemt, zo lang het buitenlands migratiesaldo hoog is. Op de langere termijn houden we er rekening mee dat de inwoning afneemt. Zeker vanaf 2035, als de landelijke groei van het aantal huishoudens afneemt, is te verwachten dat huishoudens meer ruimte tot hun beschikking zullen krijgen.

Leegstand en bewoning

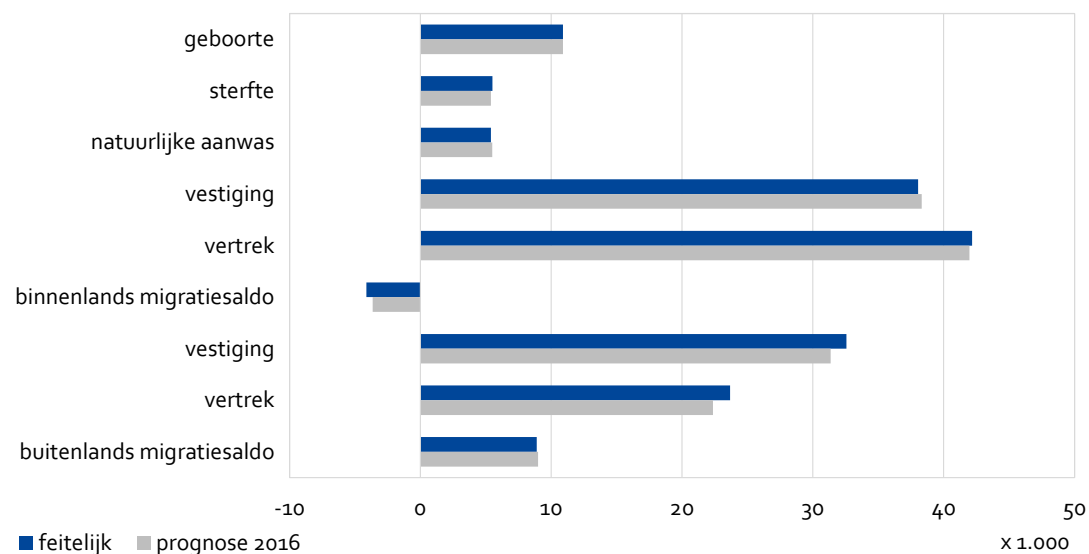
Niet alle woningen in Amsterdam zijn bewoond. Jaarlijks staan zo'n 30.000 woningen in de stad (tijdelijk) leeg. Vaak gaat het dan om woningen die verbouwd worden of waarvan de bewoners net verhuisd zijn. Daarnaast wonen veel Amsterdammers in objecten die niet meetellen als officiële woning, zoals woonboten, kantoorpanden en scholen. De verhouding tussen het aantal bewoonde adressen en het aantal woningen noemen we de bewoningsfactor. Hoe hoger de factor, des te meer de ruimte in de stad wordt benut om te wonen.

In Amsterdam zijn er meer woningen dan bewoonde adressen. Sinds 2011 neemt bewoningsfactor toe: de leegstand van woningen neemt af en de bewoning van niet-woningen neemt toe. We verwachten dat deze ontwikkeling nog een paar jaar zal voortduren en vervolgens stabiel blijft. De mogelijkheden om in Amsterdam te wonen zullen optimaal worden benut, maar van enige leegstand zal altijd sprake zijn.

Vergelijking prognose met gerealiseerde cijfers

In 2016 werden er 10.905 baby's geboren; 4 meer dan verwacht werd in de vorige prognose. Het aantal sterfgevallen bedroeg 5.516 en kwam daarmee hoger uit dan geprognosticeerd (5.399). De natuurlijke aanwas (geboorte min sterfte) kwam uit op 5.389, iets lager dan verwacht.

Afbeelding 4 Geboorte, sterfte, vestiging en vertrek in 2016 volgens vorige prognose en feitelijk

Het aantal personen dat zich in 2016 in Amsterdam vestigde vanuit Nederland bedraagt 38.053. Dat is iets minder dan verwacht (38.318). Het vertrek van Amsterdammers naar een bestemming binnen Nederland viel met 42.173 iets hoger uit dan geprognosticeerd (41.967). Het binnenlands migratiesaldo kwam hierdoor iets lager uit dan verwacht en bedroeg -4.120.

De grootste verschillen tussen de vorige prognose en de werkelijk gerealiseerde cijfers zien we bij de buitenlandse migratie. Zo bedroeg de vestiging vanuit het buitenland 32.574, meer dan de verwachte 31.357. Ook het vertrek kwam hoger uit: 23.679 in plaats van de verwachte 22.363. Het saldo kwam iets lager uit dan verwacht en bedroeg

8.895. In de vorige prognose werd het inwonertal van 2017 op 845.561 geprognosticeerd. In werkelijkheid waren dat er 844.952.

Tijdens het opstellen van de nieuwe prognose was het aantal inwoners op 1 januari 2018 nog niet bekend. Ook waren de definitieve mutatiecijfers over 2017 nog niet bekend. Deze aantallen zijn in de prognose door OIS geraamd.

Het uiteindelijk gerealiseerde inwonertal van 1 januari 2018, 854.613, ligt onder het geraamde inwonertal van 855.332. In de raming was al rekening gehouden met nagekomen verhuisberichten; uitschrijvingen van mensen die in 2017 verhuisd zijn, maar dat pas in 2018 hebben

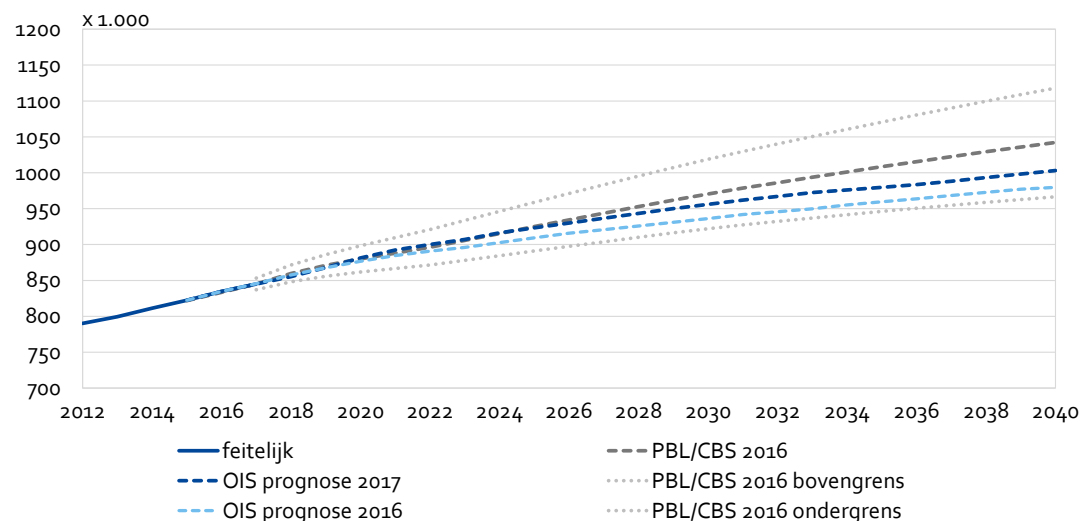
doorgegeven. Het aantal nagekomen verhuisberichten blijkt nu iets hoger te zijn dan verwacht.

Miljoenenstad in 2039

Volgens de nieuwe prognose bereikt Amsterdam in 2019 een recordaantal inwoners. Het hoogste inwonertal tot nu (ruim 872.000 inwoners in 1959) wordt in dat jaar voorbijgestreefd. Naar verwachting heeft de stad 956.000 inwoners in 2030 (in de vorige prognose waren dat er 936.000). De één miljoenste inwoner wordt in 2039 verwacht. In 2040 staat de teller op 1.003.000 (980.000 volgens de vorige prognose).

De nieuwe bevolkingsprognose van OIS ligt hoger dan de prognose van 2016. Dit heeft vooral te maken met de hogere inschatting van de woningvoorraad. In 2040 worden in de nieuwe prognose 523.000 woningen verwacht. In de vorige prognose rekenden we op 511.000 woningen. Ook het naar boven bijstellen van het verwachte buitenlands migratiesaldo draagt bij aan de hogere prognose uitkomst.

Afbeelding 5 Bevolking volgens verschillende prognoses, 2012-2040

Veranderende gebieden

Tussen 2017 en 2040 neemt het inwonertal van Amsterdam met 19 procent toe. De groei is niet gelijk verdeeld over de verschillende wijken en gebieden van de stad. De meeste groei wordt daar verwacht waar veel nieuwe woningen worden gebouwd. In Noord neemt het inwonertal met 43 procent het sterkst toe; van 95.000 in 2017 naar 136.000 in 2040. Daarna is de groei het sterkst in Oost, waar het inwonertal stijgt van 136.000 naar 189.000 (+39%). In Nieuw-West groeit het aantal inwoners met 12 procent van 152.000 naar 170.000 en in Zuidoost wordt een groei van 11 procent verwacht; van 88.000 naar 98.000 inwoners. In zowel West als Zuid wordt een groei van 9 procent verwacht. In beide stadsdelen wonen in 2017 nog 144.000 inwoners; in 2040 tellen zijn dat er 157.000. In Centrum groeit het aantal inwoners het minst sterk; van 86.400 naar 91.500 (+6%).

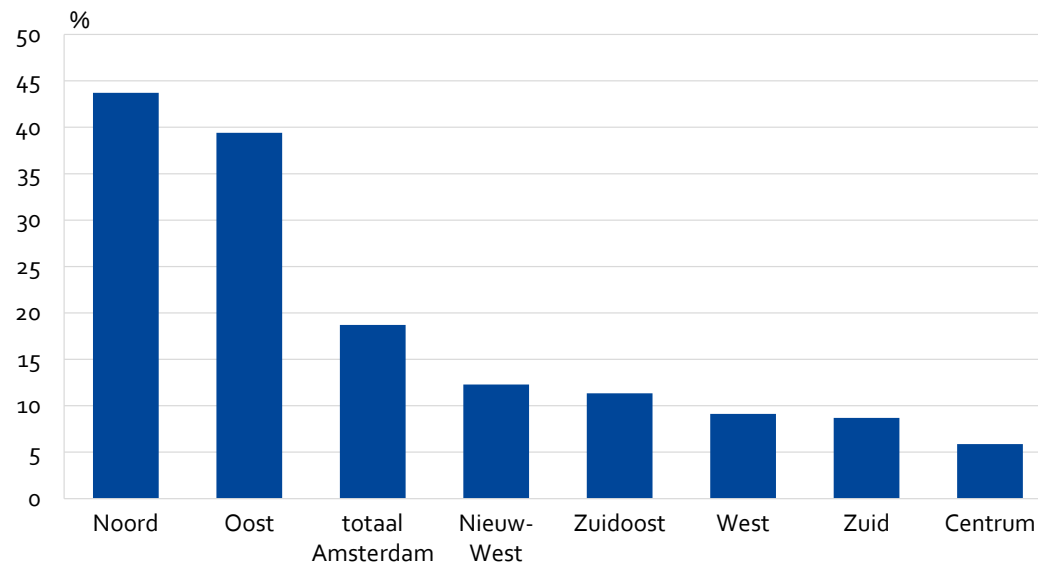
De toename van het inwonertal in Oost en Noord heeft vooral te maken met de bouw van nieuwe woningen in deze delen van de stad. In Oost gaat het om 26.000 woningen extra tussen 2017 en 2040; in de vorige prognose gingen we uit van 22.000 woningen. Voor Noord houden we in de nieuwe prognose rekening met 22.000 nieuwe woningen, in de vorige prognose waren dat er 17.000.

Kijken we naar de 22 gebieden in de stad, dan valt de sterke groei van het inwonertal in Oud-Noord (met name aan de IJ-oeveren) en IJburg/Zeeburgereiland op. De kaart laat ook de verwachte gemiddelde woningbezetting in 2040 zien. In IJburg/Zeeburgereiland worden gemiddeld 2,5 inwoners per woning verwacht, terwijl dat in Oud-Noord 2,01 is. Dit verschil heeft te maken met de huidige gemiddelde woningbezetting: op IJburg en Zeeburgereiland zijn de woningen en de huishoudens groter dan in Oud-Noord. Ook voor de nieuwe woningen in beide gebieden is rekening

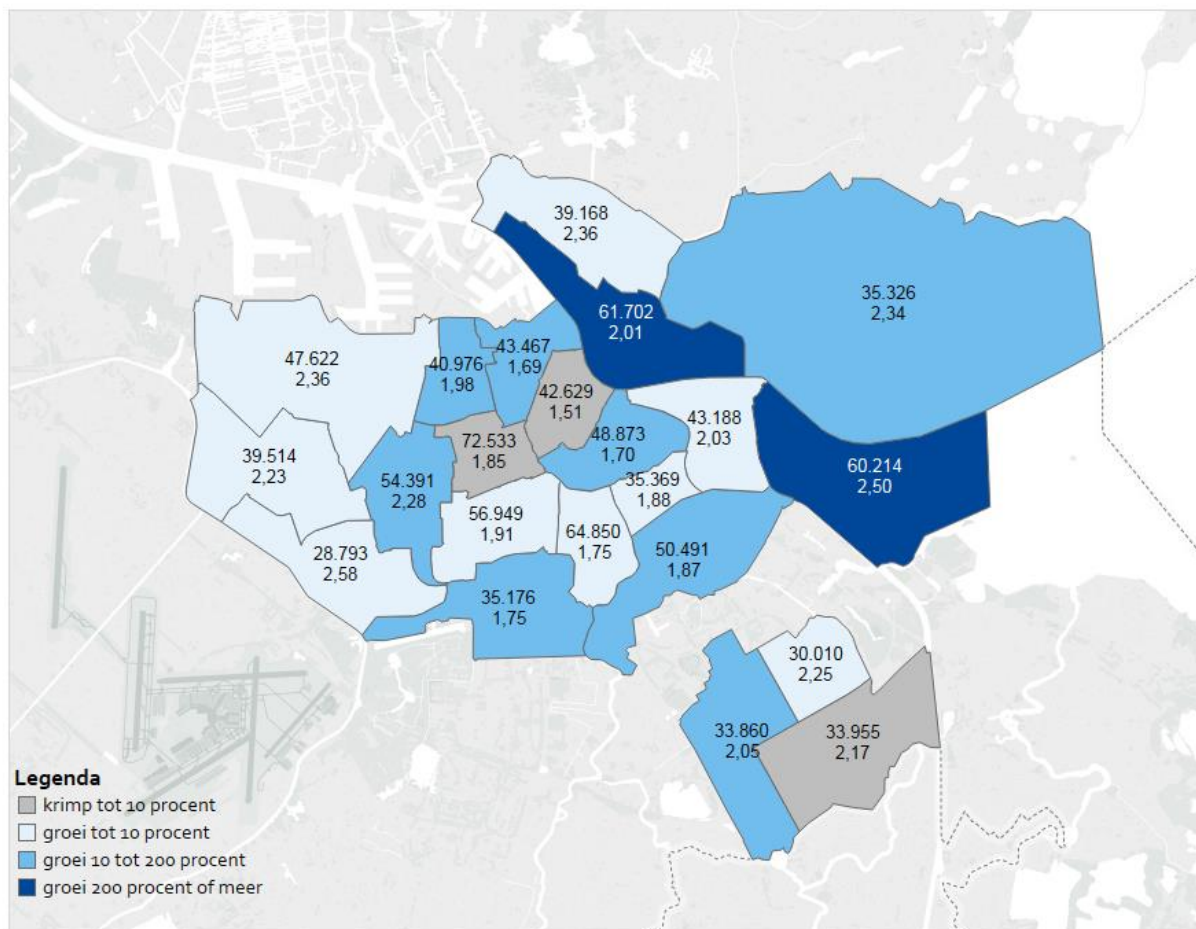
gehouden met verschillen in de woningbezetting. Zo verwachten we voor de nieuwe woningen in IJburg/Zeeburgereiland een gemiddelde bezetting van 2,7 inwoners per woning en in Oud-Noord hooguit 2,3.

In de [visualisatie](#) van de bevolkingsprognose is de verwachte ontwikkeling van het inwonertal per gebied te raadplegen. De nieuwe prognosetabellen zijn binnenkort te vinden op de website van OIS, onder het thema prognose.

Afbeelding 6 Toename inwonertal per stadsdeel, 2017-2040, procenten

Afbeelding 7 Toe- of afname van de bevolking tussen 2017 en 2040 en gemiddelde woningbezetting in 2040, 22 gebieden

Legenda
 ■ krimp tot 10 procent
 □ groei tot 10 procent
 ■ groei 10 tot 200 procent
 ■ groei 200 procent of meer

Colofon

Gemeente Amsterdam

Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS)

Oudezijds Voorburgwal 300

1012 GL Amsterdam

Telefoon: 020 251 0333

Auteur: Annika Smits

Met medewerking van:

Aafke Elbrecht

Julian Jansen

Laure Michon

Manilde van der Oord

Jan Smit

Jeroen Slot

Laura Uittenbogaard

Fabie Vriskoop

Hans de Waal

Literatuur:

Stoeldraijer, L., Van Duin, C., & Huisman, C.

(2017). Bevolkingsprognose 2017-20160:

veronderstellingen voor kindertal, levensduur

en internationale migratie. In: *Statistische*

Trends. Den Haag: CBS.